

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys sähkön hinnan kohtuullisesta noususta

Eduskunnan puhemiehelle

Kansalaiset tuskailevat kasvavien sähkölaskujensa kanssa. Toiset, jotka ovat esimerkiksi viime talvena tehneet uuden määräaikaisen sopimuksen välttävät pahimmat hinnankorotukset. Toiset, joilla on esimerkiksi toistaiseksi voimassa oleva sopimus, joutuvat vain katsomaan vierestä, kun hinta kasvaa hillittömästi.

Osalle kansalaisista on tullut järkytyksenä, kun voimassa olevia sopimuksia on purettu. Esimerkiksi valtionyhtiö Fortumin uutisoitiin¹ lakkauttaneen sähkönsopimustyyppinsä, jolloin asiakkaiden on täytynyt etsiä uutta sopimusta. Hintaan tulee yli 200 prosentin korotus. Sopimustyyppin lakkauttaminen perusteltiin markkinatilanteen muutoksella.

Sähkön hinnankorotus on ollut hirvittävä. Kun hinnannoususta puhutaan sadoissa prosenteissa, niin on selvää, ettei kenenkään talouteen hinnannousu voi olla vaikuttamatta. Ymmärrettävästi sähköntuottajilla ja myyjilläkin on tilanteessa vaikeuksia, mutta tilanne on tavallisen kansalaisen osalta huolestuttava. Sähkömarkkinalaissa puhutaan toistuvasti kohtuullisista maksuista ja korvauksista. Voidaan pohtia, onko yli 200 prosentin hinnannousu kohtuullisuuden rajoissa.

Uutisissa väläytellään tulevan talven energiakriisiä ja mahdollisesti jopa sähkökatkoja. Hallitukselle voi antaa kiitosta reagoimisesta tilanteeseen ja veroalennuksista, mutta tukien kohdistaminen ei osunut aivan nappiin. Asiantuntijat ovat toistuvasti todenneet, että kun uhkana on, että sähkönkulutus ylittää tuotettavan ja tuotavan sähkön määrän, niin tärkeää olisi pienentää kulutusta. Nyt veroalennukset kohdistuvat myös halpoihin sopimuksiin, jolloin suhteessa nykysopimuksiin nämä kansalaiset saavat sähköä lähes ilmaiseksi. Kovin kohtuulliseksi ei tilannetta voi sanoa.

Hädässä eivät ole vain kodin lämmittäjät, vaan myös maataloustuottajat, teollisuus, liikuntatilat ja niin edelleen. Kun sähkön osuus menoista kasvaa sadoilla euroilla, ei jää vaihtoehdoksi kuin sulkea toiminta kokonaan. Seuraukset tulevat näkymään varmasti.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Ovatko hallituksen mielestä valtionyhtiön tekemät monen sadan prosentin hinnankorotukset sähkön hintaan kohtuullisia,

¹ <https://www.is.fi/taloussanommat/art-2000009053354.html>

Kirjallinen kysymys KK 457/2022 vp

*mikä on hallituksen mielestä kohtuullinen hinnankorotus sähkölaskussa,
miten hallitus aikoo kohdistaa tarkemmin tukeaan kansalaisille, tuottajille ja yrityksille ja
miten hallitus aikoo kannustaa sähkönkulutuksen vähentämiseen?*

Helsingissä 9.9.2022

Jussi Wihonen ps